

Šiuo metu lėtinei obstrukcinei plaučių ligai gydyti gali būti skiriami labai skirtingi inhaliatoriai. Kaip juos naudoti?

Jums paskirta vartoti įkvėpamuosius vaistus. Nors gydytojas ir paaiškino, kaip reikės tai daryti, tačiau prieš save laikant naujų vaistų pakuotę, atrodo, kad žinios išgaravo? O galbūt manote, kad žinote, kaip elgtis su inhaliatoriumi, tačiau norėtumėte tarsi save pasitikrinti? Jei kyla nors vienas šių klausimų, Jūs tinkamame kelyje. Inhaliatoriai, jų technologijos, vaistų įkvėpimo būdai yra skirtingi. Todėl neišmanant, kaip naudotis inhaliatoriumi, kaip tinkamai įkvėpti vaistus, net patys geriausi vaistai nepadės. Nėra vieno inhaliatoriaus tinkamo visiems. Kiekvienas žmogus yra individualus, ne vienodi ir ligos simptomai bei eiga. Tinkamiausią būtent JUMS inhaliatorių parenka specializuotų žinių turintis gydytojas, tačiau tinkamai sukvėpuoti vaistą atsakomybė tenka sergančiajam.

Pagrindiniai inhaliatorių tipai pagal pateikiamą vaisto formą yra:

- Suspausto oro aerosolį formuojantys (vaisto dozė iš inhaliatoriaus į kvėpavimo takus patenka smulkios dulksnos pavidalu). Šie inhaliatoriai gali būti naudojami ir su tarpinėmis. Naudojant šiuos inhaliatorius, reikia suderinti įkvėpimą ir inhaliatoriaus paspaudimo veiksmą;
- Dozuotų miltelių inhaliatoriai (vaisto dozė iš inhaliatoriaus į kvėpavimo takus patenka miltelių pavidalu). Šie inhaliatoriai yra aktyvinami įkvėpimu;
- Sroviniai purkštuvai (dar žinomi „nebulaizerių“ pavadinimu). Vaistus galima skirti ir tiems, kurie negali ar nesugeba naudoti suspausto oro ar dozuotų miltelių inhaliatorius. Šiuo būdu, jeigu reikalinga, gali būti skiriamos didelės vaistų dozės.

Dažnu atveju inhaliatorius turi savo konkretų pavadinimą, kuris skirtas būtent pačiam prietaisui įvardinti ir nežymi konkretaus vaisto. Pavyzdžiui, aerosolius formuoja Respimat®, suspausto oro dozuoti inhaliatoriai. Miltelių formos vaistai, sergant lėtine obstrukcine plaučių liga (LOPL), įkvepiami per Aerolizer®, Breezhaler®, Diskus®, Easyhaler®, Ellipta®, Genuair®, HandiHaler®, Nexthaler®, Turbuhaler®.

Inhaliatoriaus tipas, kaip taisyklė, būna nurodomas ant pakuotės iškart po firminio vaisto pavadinimo. Siekiant gerų gydymo rezultatų, reikia išmanyti paskirto (-ų) inhaliatoriaus (-ių) inhaliavimo techniką. Apie kiekvieną jų detali informacija pateikiama žemiau. Instrukcijose pateiktų inhaliatorių spalvos neprivalo atitikti Jūsų turimo prietaiso spalvos. Tai nekeičia inhaliatoriaus savybių, o reiškia skirtingą inhaliatoriaus vaistų sudėtį.

Bendri inhaliavimo principai:

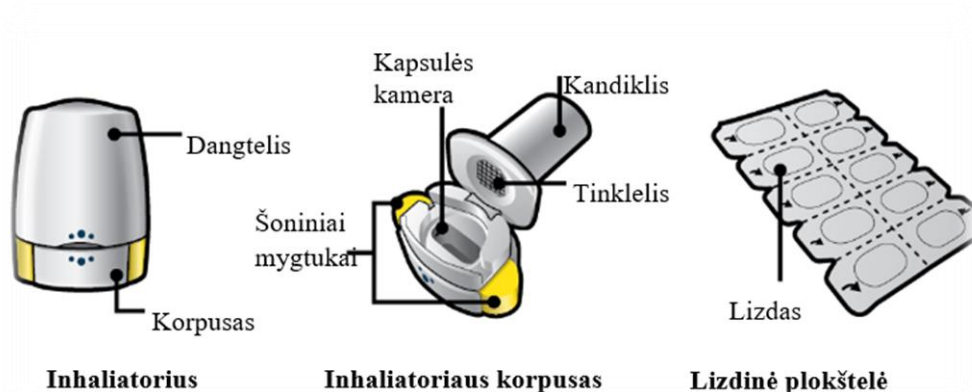
- Vaisto įkvėpimo sėkmę padidina atpalaiduoti pečiai, ištiesinta krūtinės ląsta, o antsvorį turintiems asmenims – ir stovimo pozicija.
- Prieš atliekant vaisto įkvėpimą, svarbu pilnai iškvėpti (bet ne į inhaliatorių, geriausiai pasukus galvą į šoną). Giliausiam iškvėpimo taške apžiojamas inhaliatoriaus kandiklis lūpomis, glaudžiai, kad neliktų tarpelių.
- Įkvepiama visa krūtinė, kiek tik begalima (dažniausiai reikia staigaus ir gilaus įkvėpimo, bet priklausomai nuo inhaliatoriaus, įkvėpimo jėga gali skirtis; jei įkvepiama per aerosolį formuojantį inhaliatorių, dar reikia suderinti ir vaisto papurškimo bei įkvėpimo veiksmus);
- Kai giliai įkvėpėte, sulaikote kvėpavimą, inhaliatoriaus kandiklį išimate iš burnos, lūpas glaudžiai suspaudžiate ir laikote iki 10 sekundžių. Jei šis laikas atrodo per ilgas, tuomet sulaikyti kvėpavimą tiek, kiek galite pagal savo būklę.
- Ramiai iškvepiate, bet ne į inhaliatorių, o toliau nuo jo.
- Jei įkvepiamasis vaistas savo sudėtyje turi įkvėpiamąjį gliukokortikoidą (pvz., beklometazono, budezonido, flutikazono), tuomet po įkvėpimo reikia gerai išsiskalauti burną, gerklę, dantis (ir išspjaukite), siekiant išvengti nepageidaujamų poveikių, kaip pvz., balso primumas, burnos kandidozė ir pan.

Būtina įsidėmėti!

- Įkvėpiant vaistą, gali būti (bet nebūtinai!) juntamas neintensyvus saldus arba kartus skonis. Jį lemia sudedamosios nešamosios dalelės.
- Kartais klaidingai manoma, kad jei reikalingos dvi inhaliacijos, jas galima įkvėpti vienu įkvėpimu (pvz., iškart du kartus paspaudžiant suspausto oro inhaliatorių ar miltelinių inhaliatorių dozės mygtuką). Jeigu badysite vienu įkvėpimu įkvėpti dvi vaisto dozes, gydymo veiksmingumas bus mažesnis.
- Milteliniai inhaliatoriai gali būti valomi sausa servetėle, nenaudojant vandens, nes šis gali pakenkti inhaliatoriaus viduje esančio vaisto savybėms.
- Kai kurie LOPL sergantieji pritaria, kad nepamirštų įkvėpti vaistus, inhaliatorių laiko vonios kambaryje. Daugumai inhaliatorių drėgmė ir karštis nėra gerai, nes keičia jų gydomąsias savybes. Todėl geriau vaistus laikyti sausoje vietoje, kurios temperatūra neviršija 25°C.

Nepamirškite, kad inhaliatorius – individualus prietaisas, todėl jo negalima skolinti kitiems.

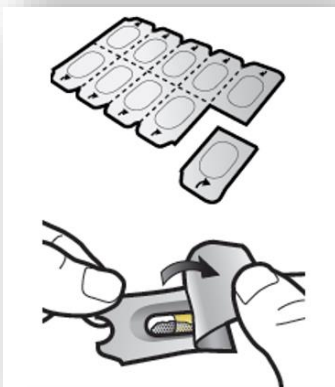
Kaip tinkamai naudoti Breezhaler®?

1) Nuimkite dangtelį

2) Atidarykite inhaliatorių

3) Išimkite kapsulę

Plėsdami pagal perforuotą liniją atskirkite vieną lizdą nuo lizdinės plokštelės. Nuplėškite apsauginę plėvelę ir išimkite kapsulę.

Nespauskite kapsulės pro foliją.

Kapsulės negalima nuryti.

4) Įdėkite kapsulę

Niekada nedėkite kapsulės tiesiai į kandiklį.

5) Uždarykite inhaliatorių

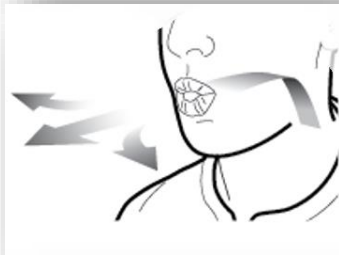
6) Pradurkite kapsulę vieną kartą.

Inhaliatorių laikykite statmenai. Kapsulę pradurkite tuo pat metu stipriai spausdami abu šonuose esančius mygtukus. Kai kapsulė bus pradurta, Jūs išgirsite garsą.

Kapsulę pradurkite tik vieną kartą.

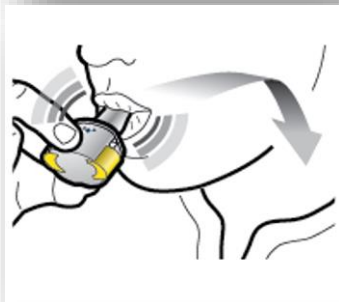

7) Atleiskite šoninius mygtukus

8) Visiškai iškvėpkite.

Nepūskite į inhaliatorių.

9) Giliai įkvėpkite vaisto

Inhaliatorių laikykite taip, kaip parodyta paveiksle.

Kandiklį įkiškite į burną ir tvirtai apgaubkite jį lūpomis.

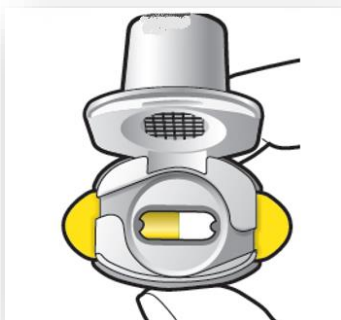
Nespauskite šoninių mygtukų. Įkvėpkite greitai ir kiek įmanoma giliau. Įkvepiant, girdėsite dūzgimo garsą.

Kai įkvėpsite, galite pajusti vaisto skonį.

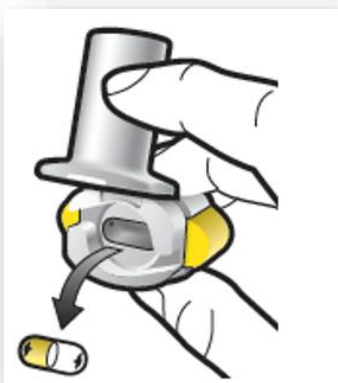
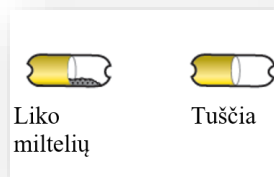
10) Sulaikykite kvėpavimą

Sulaikykite kvėpavimą mažiausiai 5 sekundėms.

11) Patikrinkite ar kapsulė tuščia

Atidarykite inhaliatorių ir pažiūrėkite, ar kapsulėje neliko miltelių. Jei kapsulėje liko miltelių, uždarykite inhaliatorių. Pakartokite žingsnius nuo 8 iki 10.

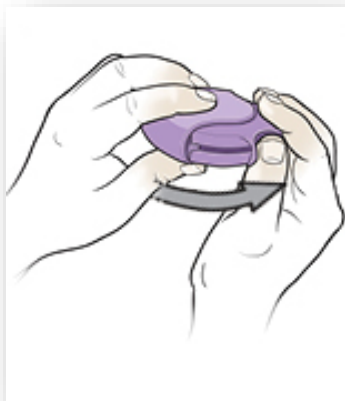
12) Išimkite tuščią kapsulę

Išmeskite tuščią kapsulę į šiukšlių dėžę. Uždarykite inhaliatorių ir uždėkite dangtelį.

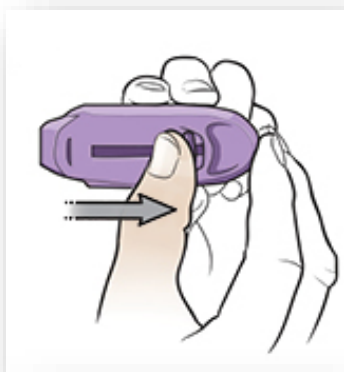
Svarbu! Kapsulės visada turi būti laikomos lizdinėje plokštelėje ir jas reikia išimti tik prieš pat naudojimą. Išimant kapsulę iš lizdinės plokštelės, nespauskite jos pro foliją.

Įkvėpus vaisto dozę, praskalaukite burną, dantis, gerklę vandeniu ir išspjaukite.

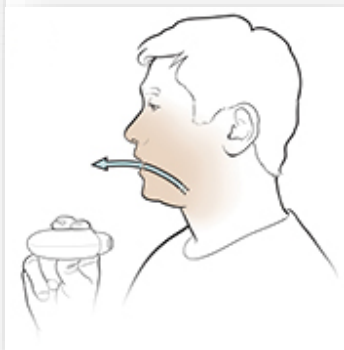
Kaip tinkamai naudoti Diskus™?

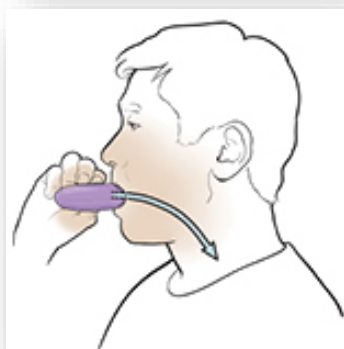
1) Laikykite išorinę dėklą viena ranka. Įstatykite kitos rankos nykštį į nykščio laikiklį. Stumkite išorinį dėklą nuo savęs, kol jis spragtelės.

2) Stumkite svirtį nuo savęs, kol ji spragtelės. Kiekvieno spragtelėjimo metu vaistų dozė patenka į specialią talpą inhaliatoriuje, iš kurios bus įkvėpti. Todėl be reikalo šios svirties nestumdykite.

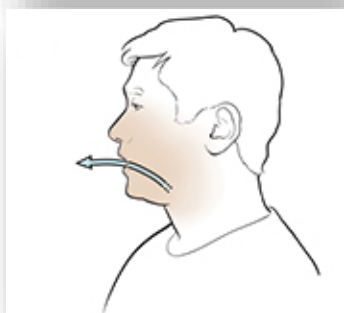
3) Iškvėpkite laikydamas inhaliatorių toliau nuo burnos (ne į inhaliatorių).

4) Įdėkite kandiklį į burną ir apspauskite glaudžiai lūpomis. Įkvėpkite tolygiai ir giliai per burną, o ne per nosį.

5) Sulaikykite kvėpavimą ir išimkite kandiklį iš burnos, toliau būkite sulaikę kvėpavimą (dešimt sekundžių arba tiek, kiek patogu).

6) Lėtai ir ramiai iškvėpkite.

7) Uždarykite inhaliatorių stumdami išorinį korpusą atgal į save.

Įkvėpus vaisto dozę, praskalaukite burną, dantis, gerklę vandeniu ir išspjaukite.

Kaip tinkamai naudoti Easyhaler®?

1) Nuimkite dangtelį nuo dulkių. Laikydami inhaliatorių vertikaliai, **pakratykite jį 3-5 kartus.** Jeigu, kratydami inhaliatorių, netyčia paspaudėte, ištuštinkite miltelius iš kandiklio, kaip aprašyta toliau.

2) Laikykite inhaliatorių vertikaliai, suėmę smiliumi ir nykščiu. Spalvotą mygtuką spauskite žemyn, kol išgirsite spragtelėjimą ir leiskite inhaliatoriui vėl spragtelėti atgal. Taip išsiskiria dozė.

Svarbu:

- Inhaliatorius nespragtelės, jeigu nebus nuimtas dangtelis nuo dulkių.
- Spauskite žemyn tik vieną kartą.
- Jei netyčia paspaudėte daugiau nei vieną kartą, ištuštinkite miltelius iš kandiklio, kaip aprašyta toliau.
- Paspauskite inhaliatorių prieš įkvėpdami, o ne tuo pačiu metu.

- Spausdami ir įkvėpdami vaisto dozę, inhaliatorių laikykite vertikaliai. Pakreipus inhaliatorių, milteliai gali išbyrėti jų dar nespėjus įkvėpti.

3) Laikykite inhaliatorių vertikaliai. Iškvėpkite kaip įprasta. **Įdėkite kandiklį į burną** tarp dantų ir tvirtai sučiaupkite lūpas aplink kandiklį. **Stipriai ir giliai įkvėpkite.** Ištraukite inhaliatorių iš burnos, **sulaikykite kvėpavimą** apie 10 sekundžių, arba tiek, kiek pavyksta pagal būklę, **tada iškvėpkite** kaip įprasta.

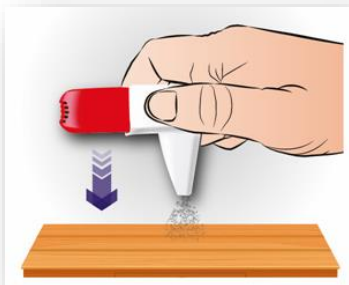
Svarbu:

- Įsitinkinkite, kad visas kandiklis yra burnoje.
- Neiškvėpkite į inhaliatorių. Tai svarbu, nes gali užkimšti inhaliatorių. Jei iškvėpėte į inhaliatorių, išimkite miltelius iš kandiklio, žr. toliau

Jei reikia kitos inhaliacijos, pakartokite 1-3 žingsnius.

Panaudojus inhaliatorių, uždėkite dangtelį nuo dulkių ant kandiklio. Tai neleis inhaliatoriui atsitiktinai pasispausti.

Įkvėpus vaisto dozę, praskalaukite burną, dantis, gerklę vandeniu ir išspjaukite.

Jei atsitiktinai paspaudėte inhaliatorių arba jei jį paspaudėte daugiau nei vieną kartą, arba jei iškvėpėte atgal į inhaliatorių, ištuštinkite kandiklį.

Kad ištuštintumėte miltelius, pastuksenkite kandiklį į stalą ar delną. Tada pradėkite iš naujo atlikdami visus 3 aukščiau išvardytus žingsnius.

Naudodami inhaliatorių galite naudoti apsauginį dėklą. Tai pagerina prietaiso patvarumą. Kai pirmą kartą įdėsite inhaliatorių į apsauginį dėklą, įsitinkinkite, kad ant inhaliatoriaus yra uždėtas dangtelis nuo dulkių, nes tai neleis inhaliatoriui atsitiktinai pasispausti. Jūs galite naudoti inhaliatorių neišimdami jo iš apsauginio dėklo.

Vadovaukitės tomis pačiomis instrukcijomis, kaip nurodyta anksčiau aukščiau aprašytuose 1-3 žingsniuose.

Svarbu:

- spausdami inhaliatorių laikykite jį vertikaliai;
- įkvėpę vaisto dozę, uždėkite dangtelį nuo dulkių, nes tai neleis inhaliatoriui atsitiktinai pasispausti.

Dozių skaitiklis rodo likusių dozių skaičių. Skaitiklio rodmuo pasikeičia kas penkis paspaudimus. Kai dozių skaitiklis tampa raudonas, tai reiškia, kad liko 20 dozių. Jeigu naudojate apsauginį dėklą, galite įdėti į jį ir naują inhaliatorių.

Kaip tinkamai naudoti Ellipta®?

Dangtelis,
galintis būti
įvairių spalvų

Kandiklis

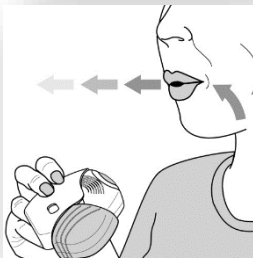
Anga orui

Dozės skaitiklis, būnantis ne
ant visų šio tipo inhaliatorių

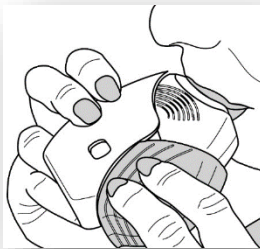
1) Stumkite dangtelį žemyn, kol pasigirs spragtelėjimas.

2) Iškvėpkite (toliau nuo inhaliatoriaus)

3) Įdėkite kandiklį į burną.

4) Lūpomis glaudžiai apspauskite kandiklį. Neuždenkite oro išleidimo angos pirštais. Įkvėpkite tolygiai ir giliai. Kai giliai įkvėpsite, **sulaikykite kvėpavimą** ir išimkite iš burnos kandiklį.

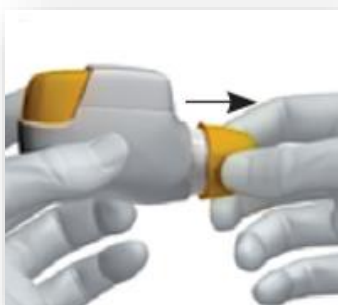
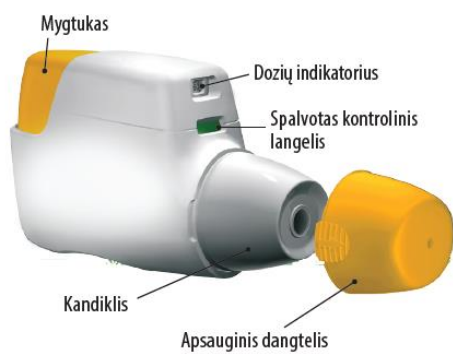
5) Sulaikę kvėpavimą laikykite 5 sekundes arba tiek, kiek patogiu. Po to švelniai iškvėpkite (toliau nuo inhaliatoriaus).

6) Užstumkite dangtelį.

Įkvėpus vaisto dozę, praskalaukite burną, dantis, gerklę vandeniu ir išspjaukite.

Kaip tinkamai naudoti Genuair®?

1) Nuimkite apsauginį dangtelį lengvai paspausdami rodykles, esančias ant jo.

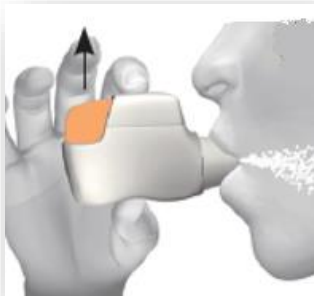
2) Iki galo paspauskite spalvotą mygtuką (priklausomai nuo inhaliatoriaus viduje esančių veikliųjų medžiagų, spalva gali būti skirtinga).

3) Atleiskite spalvotą mygtuką.

4) Patikrinkite, ar kontrolinis langelis žalias. Tai reiškia, kad inhaliatorius paruoštas.

5) Stipriai ir giliai įkvėpkite per kandiklį. Nesustokite traukti oro net išgirdę spragtelėjimą.

6) Patikrinkite, ar kontrolinio langelio spalva pasikeitė į raudoną. Tai rodo, kad įkvėpėte teisingai.

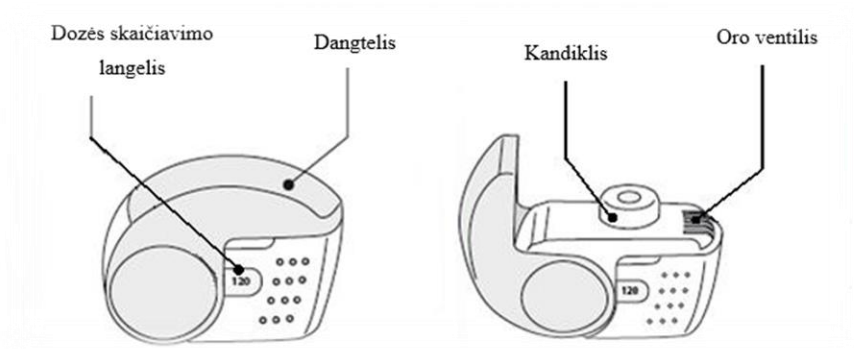
Įkvėpus vaisto dozę, praskalaukite burną, dantis, gerklę vandeniu ir išspjaukite.

Svarbu:

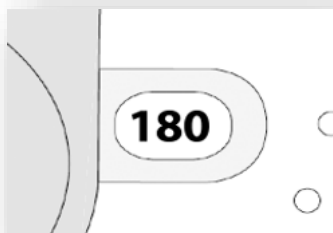
- Nelaikykite nuspaudę žalio mygtuko įkvėpimo metu.
- Jei po įkvėpimo kontrolinis langelis lieka žalias, prašome iš naujo giliai ir stipriai įkvėpkite per kandiklį.

Genuair® inhaliatoriaus spragtelėjimas ir kontrolinio langelio spalvos pasikeitimas iš žalios į raudoną patvirtina, kad visą dozę įkvėpėte taisyklingai.

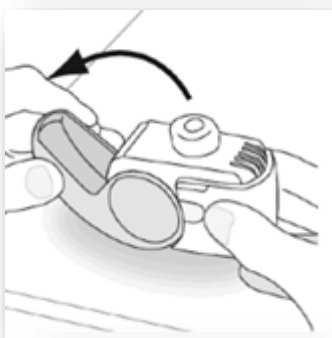
Genuair® „užsirakina“, kai įkvepiama paskutinė dozė. Tada pradėkite naudoti naują inhaliatorių.

Kaip tinkamai naudoti Nexthaler®?

1) Tvirtai laikykite inhaliatorių vertikalioje padėtyje

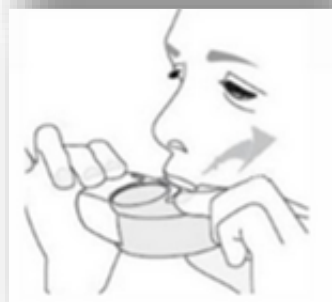

2) Patikrinkite likusių dozių skaičių: bet koks skaičius nuo „1“ iki „180“ rodo, kiek liko dozių.
Jei dozių skaičiavimo langelyje rodomas „0“, vadinasi dozių neliko.

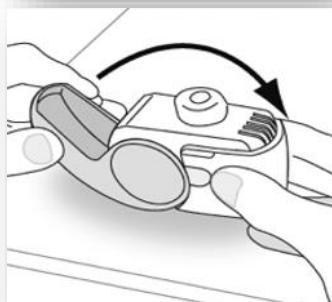
3) Iki galo atidarykite dangtelį.

4) Prieš įkvėpimą iškvėpkite tiek giliai, kiek Jums patogiu. Negalima iškvėpti pro inhaliatorių.

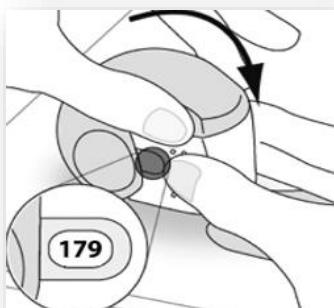
5) Apžiokite inhaliatoriaus kandiklį ir glaudžiai lūpomis apspauskite. Laikydami inhaliatorių, neuždenkite oro ventilio.

6) Greitai ir giliai įkvėpkite pro burną. Neįkvėpkite pro oro ventilių. Dozės įkvėpimo metu galite pajusti tam tikrą skonį. Dozės įkvėpimo metu galite išgirsti ar pajusti spragtelėjimą. Negalima įkvėpti pro nosį. Įkvėpimo metu inhaliatoriaus negalima atitraukti nuo lūpų.

7) Sulaikę įkvėpimą, išimkite inhaliatoriaus kandiklį iš burnos ir toliau **laikykite sulaikytą kvėpavimą 5-10 sekundžių** (kiek Jums patogiu). **Lėtai iškvėpkite.** Negalima iškvėpti pro inhaliatorių.

8) Grąžinkite inhaliatorių į vertikalią padėtį ir iki galo uždarykite dangtelį.

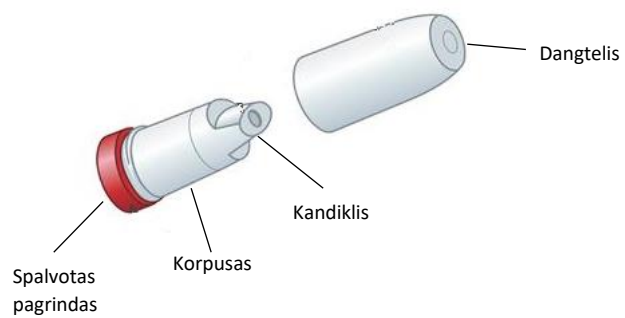

9) Patikrinkite, ar dozės skaičiavimo langelyje esantis skaičius sumažėjo vienetu.

Jei reikia įkvėpti dar vieną dozę, pakartokite 1-9 veiksmus.

Įkvėpus vaisto dozę, praskalaukite burną, dantis, gerklę vandeniu ir išspjaukite.

Kaip tinkamai naudoti Turbuhaler®?

1) Atsukite inhaliatoriaus dangtelį prieš laikrodžio rodyklę ir pakelkite.

2) Laikykite inhaliatorių vertikaliai. Norint paruošti inhaliatorių vaistų įkvėpimui, pirmiausiai **pasukite spalvotą prietaiso pagrindą iki galo į dešinę. Tada pasukite jį atgal į kairę, kol spragtelės. Dabar vaisto doze paruošta įkvėpimui.**

3) Švelniai iškvėpkite, toliau nuo inhaliatoriaus. Laikykite prietaisą neuždengdami oro įleidimo angų.

4) Įdėkite kandiklį į burną ir glaudžiai lūpomis apspauskite. **Greitai ir giliai įkvėpkite** per burną, **sulaikykite kvėpavimą** 5–10 sekundžių.

5) Išimkite inhaliatorių iš burnos ir iškvėpkite.

6) Uždėkite dangtelį ir užsukite.

Įkvėpus vaisto dozę, praskalaukite burną, dantis, gerklę vandeniu ir išspjaukite.

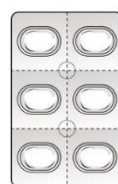
Kaip tinkamai naudoti Aerolizer®?

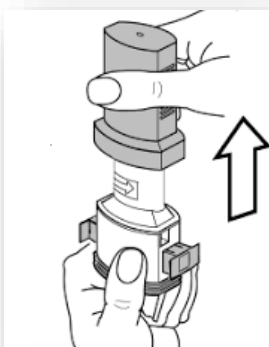
Inhaliatoriaus
pagrindas

Mygtukai

Dangtelis

Lizdinė
plokštelė su
kapsulėmis

1) Nuimkite dangtelį nuo inhaliatoriaus.

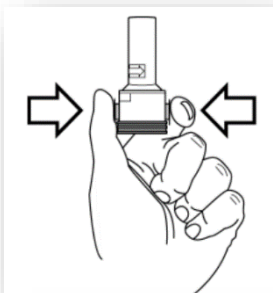
2) Laikydami Aerolizer® pagrindą, atidarykite kandiklį rodyklės kryptimi.

3) Įsitikinkite, kad Jūsų pirštai visiškai sausi. Kapsulę išimkite iš folijos paketėlio prieš pat vartojimą ir padėkite ją tiksliai ant kapsulės kameros dugno.

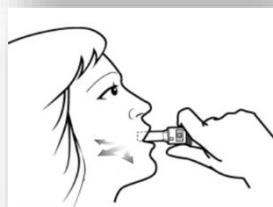
4) Uždarykite kapsulės kamerą sukdami kandiklį atgal tol, kol išgirsite spragtelėjimą.

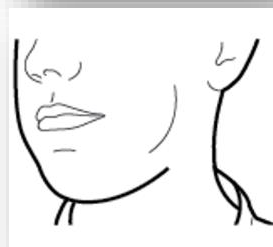
5) Laikykite inhaliatorių vertikaliai. Kapsulę pradurkite tuo pat metu stipriai spausdami abu šonuose esančius mygtukus. Kai kapsulė bus pradurta, Jūs išgirsite garsą. Kapsulę pradurkite tik vieną kartą. **Atleiskite šoninius mygtukus.** Kapsulę pradurti galima tik vieną kartą.

Svarbu! Po šio veiksmo kapsulė gali sutrupėti ir mažų želatinos dalelių gali patekti į burną ar gerklę. Želatina yra valgoma, todėl nekenksminga.

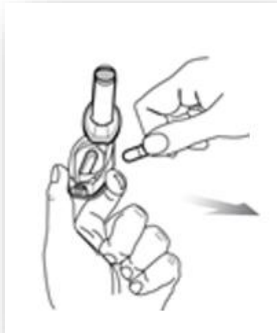
6) Visiškai iškvėpkite, toliau nuo inhaliatoriaus.

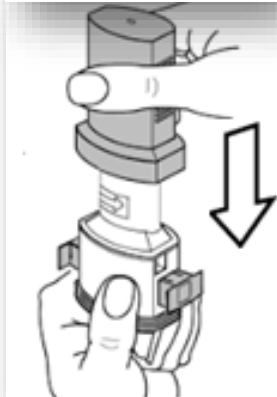
7) Kandiklį įdėkite į burną ir lūpomis glaudžiai apspauskite. Šiek tiek atloškite galvą. Greitai, bet tolygiai ir kiek įmanoma giliau įkvėpkite. Svarbu! Jūs turite išgirsti dūzgimą, kadangi kapsulė sukasi virš jos kameros esančioje ertmėje. Jei šio garso neišgirdote, atverkite kapsulės kamerą ir patikrinkite, ar kapsulė laisvai guli kameroje. Po to pakartokite 6-7 veiksmus. **NEMĖGINKITE** dar kartą pradurti spausdami mygtukus.

8) Įkvėpę per inhaliatorių, sulaikykite kvėpavimą, kol patogiu, ir ištraukite Aerolizer® iš burnos. Po to per nosį iškvėpkite. **Atverkite kapsulės kamerą ir patikrinkite, ar kapsulėje neliko miltelių.** Jei jų liko, kartokite 6-8 veiksmus.

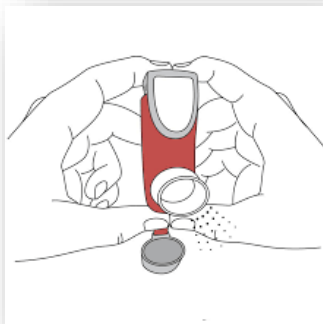
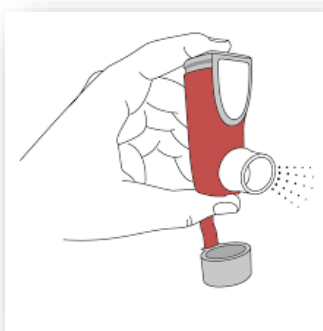
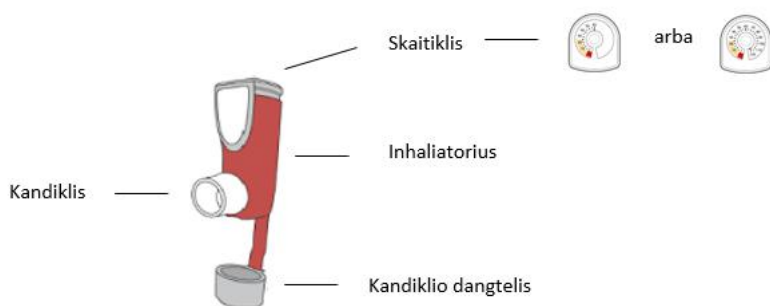
9) Suvartoję visus miltelius, atverkite kapsulės kamerą (kaip nurodyta 2-ame punkte). **Išimkite tuščią kapsulę** ir sausu audiniu ar minkštu šepetėliu pašalinkite inhaliatoriaus viduje esančius miltelių likučius.

10) Uždenkite inhaliatorių dangteliu.

Įkvėpus vaisto dozę, praskalaukite burną, dantis, gerklę vandeniu ir išspjaukite.

Kaip tinkamai naudoti Rapihaler®?

1) **Prieš naudojimą inhaliatorių reikia paruošti, jei:**

- naudosite pirmą kartą;
- nenaudojote inhaliatoriaus ilgiau kaip 7 dienas;
- inhaliatorius buvo nukritęs.

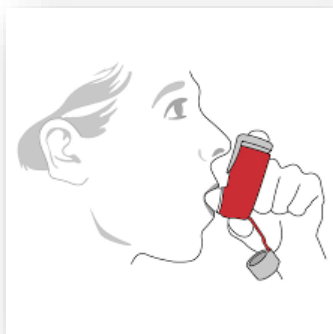
Gerai pakratykite inhaliatorių **bent 5 sekundes**, kad susimaišytų aerozolio turinys.

Nuimkite kandiklio dangtelį, švelniai paspausdami į randelius panašius iškilimus jo šonuose. Ant kandiklio esantis raištis liks pritvirtintas prie inhaliatoriaus.

Laikydami inhaliatorių vertikaliai, paspauskite jo viršuje esantį skaitiklį, kad vaisto išsipurkštų į orą. Galite tai daryti viena arba abiem rankomis.

Patraukite pirštą ar pirštus nuo skaitiklio. Palaukę 10 sekundžių, gerai pakratykite inhaliatorių ir dar kartą laikydami inhaliatorių vertikaliai, paspauskite jo viršuje esantį skaitiklį, kad vaisto išsipurkštų į orą.

Dabar inhaliatorius yra paruoštas naudoti.

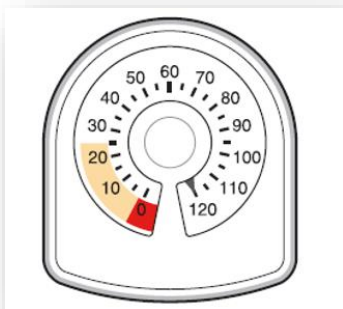
2) Kaskart, kai reikia įkvėpti vaisto, laikykitės šių nurodymų:

1. **Gerau pakratykite inhaliatorių bent 5 sekundes**, kad susimaišytų aerozolio turinys.
2. **Nuimkite kandiklio dangtelį** paspausdami į randelius panašius iškilimus jo šonuose. Patikrinkite, ar kandiklis neužsikimšęs. Laikydami inhaliatorių vertikaliai (viena arba abiem rankomis), švelniai iškvėpkite.
3. **Įsidėkite kandiklį tarp dantų ir sučiaupkite lūpas.**
4. **Pradėkite lėtą ir gilų įkvėpimą per burną. Stipriai nuspauskite inhaliatoriaus viršuje esantį skaitiklį**, kad būtų išpurškta vaisto dozė. **Nuspaudę skaitiklį, dar truputį pratęskite įkvėpimą.**

Įkvėpimas ir skaitiklio nuspaudimas vienu metu užtikrina vaisto

patekimą į plaučius.

5. **Sulaikykite įkvėptą orą** maždaug 10 sekundžių arba kol nėra diskomforto.
6. **Prieš iškvėpdami nuimkite pirštą ar pirštus nuo skaitiklio ir ištraukite inhaliatorių iš burnos. Laikykite inhaliatorių vertikaliai.**
7. **Lėtai iškvėpkite.** Norėdami dar kartą įkvėpti vaisto, gerai pakratykite inhaliatorių bent 5 sekundes ir pakartokite 3-7 veiksmus.
8. Uždėkite dangtelį atgal ant kandiklio.
9. Įkvėpę paskirtą rytinę ir vakarinę dozę, praskalaukite burną vandeniu ir jį išspjaukite.

Dozių skaitiklis inhaliatoriaus viršuje rodo, kiek jame liko išpurškimų. Kai inhaliatorius pilnas, rodyklė rodo 60 arba 120.

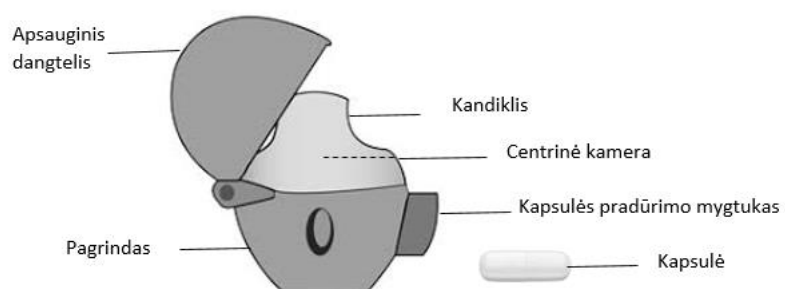
Vaisto įkvėpus arba išpurškus į orą, rodyklės rodomas skaičius kaskart sumažėja (artėja link nulio).

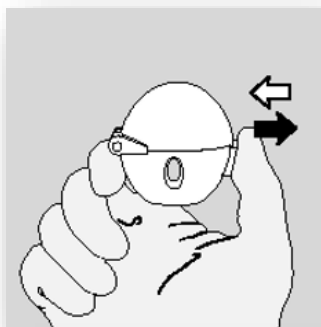
Rodyklei pasiekus geltoną sritį, būna likę maždaug 20 išpurškimų.

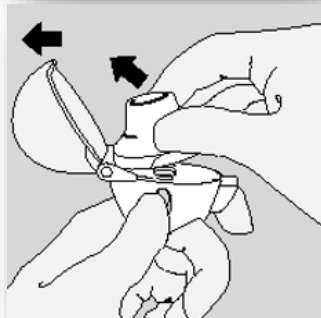
Rodyklei pasiekus „0“, inhaliatoriaus daugiau naudoti negalima, nors gali atrodyti, kad inhaliatorius dar nėra tuščias ir veikia. Vis dėlto naudojant jį toliau reikiama vaisto dozė į kvėpavimo takus nebepatektų.

Kaip tinkamai naudoti HandiHaler®?

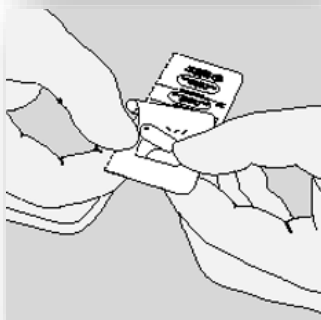

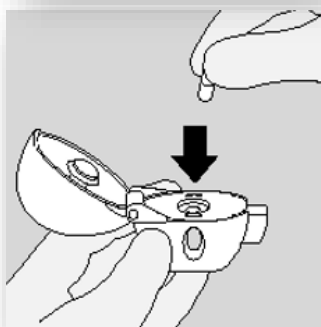
1) Iki galo **paspausti pradūrimo mygtuką**, po to atleisti.

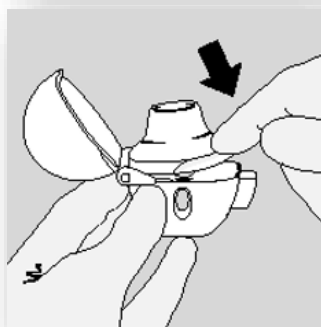
2) Traukiant į viršų, visiškai **atlenkti apsauginį dangtelį**, po to **atlenkti kandiklį**, traukiant į viršų.

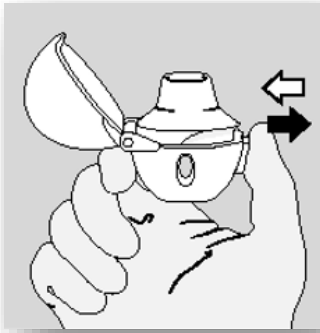
3) **Kapsulę išimti** iš lizdinės plokštelės.

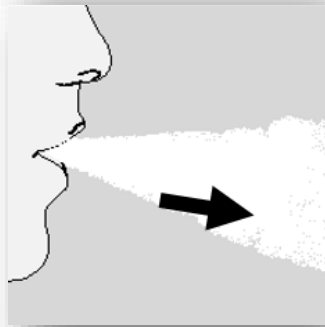
4) **Kapsulę įdėti** į centrinę kamerą. Kuriuo galu ji dedama, reikšmės neturi.

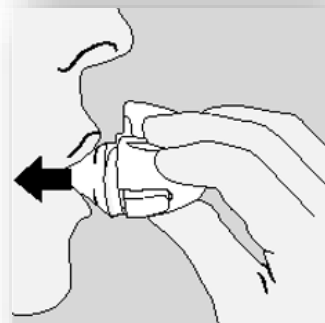
5) **Kandiklį prilenkti ir paspausti** tiek, kad spragtelėtų. Apsauginio dangtelio uždengti nereikia.

6) Vieną kartą **paspausti pradūrimo mygtuką** iki galo ir iš karto atleisti. Taip praduriama kapsulė ir vaistinio preparato galima įkvėpti į kvėpavimo takus.

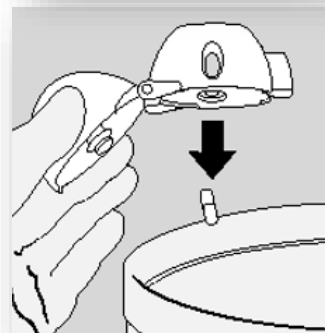

7) **Visiškai iškvėpti** nusukus galvą nuo kandiklio.

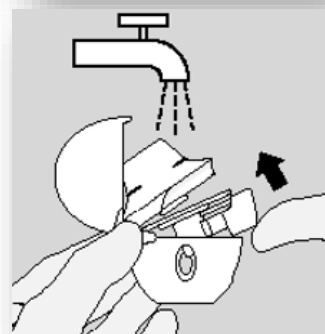

8) **Apžioti kandiklį** ir tvirtai lūpomis suspausti. Laikant galvą stačiai, **giliai ir lėtai įkvėpti**, tačiau taip, kad girdėtusi arba būtų juntamas kapsulės vibravimas. Įkvėpti reikia tol, kol prisipildo plaučiai, po to nekvėpuoti tiek laiko, kiek patogu, ištraukti kandiklį iš burnos, po to kvėpuoti normaliai.

Kad kapsulė visiškai ištuštėtų, reikia vieną kartą pakartoti 7 ir 8 punktuose nurodytus veiksmus.

9) **Atlenkti kandiklį, išimti iš kameros kapsulę ir išmesti.** Prilenkti kandiklį, uždengti apsauginį dangtelį, inhaliatorių padėti saugioje vietoje

Inhaliatorių būtina **valyti kartą per mėnesį**. Pradžioje reikia atlenkti apsauginį dangtelį ir kandiklį, po to, paspaudus kapsulės pradūrimo mygtuką, atverti pagrindą ir visą inhaliatorių praskalauti šiltu vandeniu, kad neliktų miltelių. Tada iškratyti vandenį ir palikus neužspausčius apsauginį dangtelį, kandiklį ir pagrindą inhaliatorių padėti, kad ore nudžiūtų. Jis džiūsta 24 valandas, todėl plauti reikia tuoj pat po įkvėpimo, kad laiku būtų galima įkvėpti kitą dozę. Prireikus kandiklio išorę galima nuvalyti drėgnu audiniu.

Kaip tinkamai naudoti Respimat® inhaliatorių?

1) Pasukimas. Dangtelio nenumauti, sukti skaidrų pagrindą etiketėje esančių rodyklių kryptimi tol, kol trakštels (pusė apsisukimo).

2) Atidarymas. Dangtelį mauti tol, kol trakštels – tuomet jis bus visiškai nenumautas.

3) Paspaudimas. Lėtai visiškai įkvėpti, tada lūpomis apspausti kandiklį, neuždengiant orlaidės. Nukreipti inhaliatorių į ryklę.

Pradedant lėtai, giliai įkvėpti per burną, paspausti dozės išpurškimo mygtuką ir lėtą įkvėpimą tęsti toliau tiek, kiek patogu. Sulaikyti kvėpavimą 10 sek. arba tiek, kiek patogu. Užmauti dangtelį. Užmautas dangtelis turi likti tol, kol vėl prireiks inhaliatorių panaudoti.

Siekiant įkvėpti du išpurškimus (visą dozę), reikia pakartoti pasukimo, atidarymo ir paspaudimo veiksmus.

Įkvėpus vaisto dozę, praskalaukite burną, dantis, gerklę vandeniu ir išspjaukite.

Kaip paruošti naują Respimat® inhaliatorių pirmam naudojimui:

1) Skaidraus pagrindo nėmimas. Dangtelio nenumauti. Spausti apsauginę skląstį, kol kita ranka numaunamas skaidrus pagrindas.

2) Užtaiso įdėjimas. Įstumti užtaisą į inhaliatorių. Tvirtu paviršiumi užtaisą reikia stumti stipriai į vietą tol, kol trakštels.

3) Užtaiso žymėjimas. Pažymėti inhaliatoriaus užtaisų skaitiklio etiketės langelį, kad būtų galima sekoti, kiek užtaisų naudota. Skaidrų pagrindą stumti atgal į vietą kol trakštels.

4) Pasukimas. Dangtelio nenumauti. Sukti skaidrų pagrindą etiketėje esančių rodyklių kryptimi tol, kol trakštels (pusė apsisukimo).

5) Atidarymas. Dangtelį mauti tol, kol trakštels – tuomet jis bus visiškai numautas.

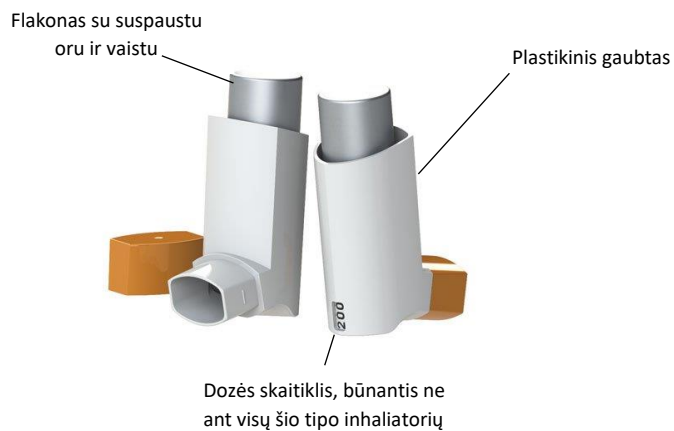
6) Paspaudimas. Nukreipti inhaliatorių į grindis. Paspaušti dozės išpurškimo mygtuką. Užmauti dangtelį. Kartoti 4 - 6 punktuose nurodytus veiksmus, kol atsiras debesėlis. Po to, kai atsiras debesėlis, dar tris kartus pakartoti 4 - 6 punktuose nurodytus veiksmus.

Kaip pakeisti užtaisą?

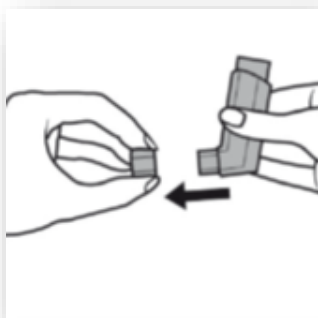

Pasukti skaidrų pagrindą, kad užtaisas atsilaisvintų. Iš inhaliatoriaus ištraukti užtaisą. Įstumti naują užtaisą, uždėti skaidrų pagrindą, kol trakštels (tęsti veiksmus, nurodytus dalyje „Kaip paruošti naują Respimat® inhaliatorių pirmam naudojimui“ skyriuje, pradedant nuo 2 punkto).

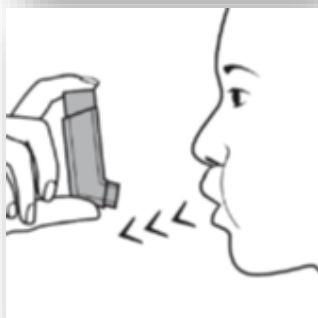
Kaip teisingai naudoti dozuotus suspausto oro inhaliatorius?

Jei įmanoma, naudodamiesi inhaliatoriumi stovėkite arba tiesiai sėdėkite.

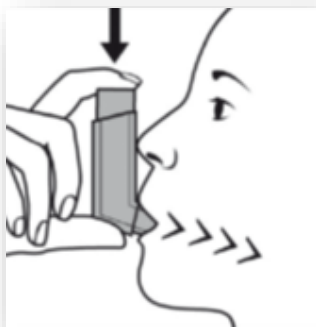
1) Nuo kandiklio **nuimamas apsauginis dangtelis** ir patikrinama, ar kandiklis yra švarus, ar jame nėra dulkių, purvo ar kitokių svetimkūnių.

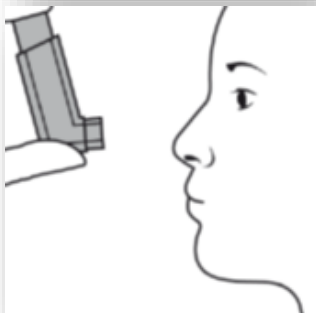
2) Kiek įmanoma lėčiau ir giliau **iškvėpiama** (ne į inhaliatorių).

3) Talpyklė laikoma vertikaliai (korpusas turi būti nukreiptas į viršų), **kandiklis glaudžiai apspaudžiamas lūpomis**.

4) Tuo pat metu lėtai ir giliai įkvėpiama pro burną. Pradėjus įkvėpimą, inhaliatoriaus viršūnė stiprai spaudžiama žemyn, kad įvyktų vienas išpurškimas.

5) Įkvėpus oras sulaikomas kiek įmanoma ilgiau, tada inhaliatoriaus kandiklis ištraukiamas iš burnos ir lėtai iškvėpiama. Negalima iškvėpti į inhaliatorių.

Jei reikalingas dar vienas išpurškimas, inhaliatorių toliau laikomas vertikaliai, palaukiama maždaug pusę minutės ir vėl pakartojami 2 – 5 punktuose išvardyti veiksmai.

Svarbu. 2 – 5 punktuose išvardytų veiksmų negalima atlikti per greitai.

Po pavartojimo reikia vėl uždėti apsauginį dangtelį ir jei yra, patikrinti dozės skaitiklį.

Įkvėpus vaisto dozę, praskalaukite burną, dantis, gerklę vandeniu ir išspjaukite.

Kaip tinkamai naudoti dozuotą suspausto oro inhaliatorių per tarpinę?

Tarpinė gali būti naudojama tik su suspausto oro inhaliatoriais.

Suspausto oro inhaliatorius

Vienas iš galimų skirtingų tarpinių rūšių pavyzdžių

Tarpinė padeda veiksmingiau panaudoti inhaliatorių, užtikrina didesnę vaisto kiekio patekimą į plaučius, kur vaistas ir veikia, bei sumažina vaisto patekimą į burną, kur kartais vaistas gali sukelti šalutinį poveikį.

Tarpinė dažniausiai naudojama kai sunku tuo pat metu paspausti inhaliatorių ir įkvėpti vaisto (dėl nepakankamos veikmų koordinacijos) ar kai reikia įkvėpti didesnes vaisto dozes.

Tarpinė gali būti naudojama dviem būdais:

- daugkartinio kvėpavimo principu
- vieno įkvėpimo principu.

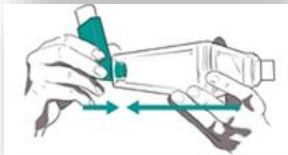
Daugkartinio kvėpavimo principas:

1) Surinkite tarpinę (jei reikia). Surinkimo procesas labai paprastas – tiesiog sujungti dvi dalis viena su kita.

2) Nuimkite inhaliatoriaus dangtelį.

3) Laikykite inhaliatorių vertikaliai ir gerai suplakite.

4) Įstatykite inhaliatorių vertikaliai į tam skirtą tarpinės angą.

5) Švelniai iškvėpkite. Tarpinės kandiklį įdėkite į burną ir lūpomis glaudžiai apspauskite.

6) Laikykite tarpinę horizontaliai ir vieną kartą tvirtai nuspauskite vieną inhaliatoriaus papurškimą.

7) Įkvėpkite įprastai 3 ar 4 įkvėpimus.

8) Išimkite tarpinės kandiklį iš burnos ir švelniai iškvėpkite.

Išimkite inhaliatorių iš tarpinės.

Jei reikia daugiau nei vienos dozės, pakartokite visus veiksmus nuo 3 žingsnio. Uždėkite inhaliatoriaus dangtelį.

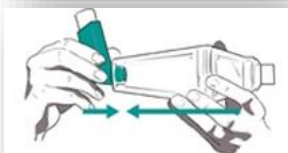
Vieno įkvėpimo principas:

1) Surinkite tarpinę (jei reikia). Surinkimo procesas labai paprastas – tiesiog sujungti dvi dalis viena su kita.

2) Nuimkite inhaliatoriaus dangtelį.

3) Laikykite inhaliatorių vertikaliai ir gerai suplakite.

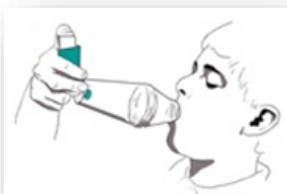
4) Įstatykite inhaliatorių vertikaliai į tam skirtą tarpinės angą.

5) Švelniai iškvėpkite. Tarpinės kandiklį įdėkite į burną ir lūpomis glaudžiai apspauskite.

6) Laikykite tarpinę horizontaliai ir vieną kartą tvirtai nuspauskite vieną inhaliatoriaus papurškimą.

7) Įkvėpkite lėtai ir giliai. **Sulaikykite kvėpavimą** maždaug 5 sekundes arba tiek, kiek patogiu.

8) Sulaikę kvėpavimą išimkite tarpinės kandiklį iš burnos ir švelniai **iškvėpkite**.

Jei reikia daugiau nei vienos dozės, pakartokite visus veiksmus nuo 3 žingsnio. Uždėkite inhaliatoriaus dangtelį.

Svarbu! Išvalykite tarpinę prieš naudodami pirmą kartą, tada maždaug kartą per mėnesį.

Valymui naudokite šiltą vandenį su virtuvėje naudojamais detergentais, leiskite išdžiūti ore neišskalaudami. Džiovinimas audiniu ar popieriniu rankšluosčiu gali sukelti elektrosstatinį krūvį tarpinės viduje, dėl kurio vaistai "prilimpa" prie šonų. Prieš naudojimą kandiklį nuvalykite.

Kaip vartoti įkėpti skirtus vaistus per srovinius purkštuvus?

Įrenginys, kurio pagalba į rezervuarą įpiltą skystį paverčia smulkiu aerozoliu, vadinamas sroviniu purkštuvu. Sroviniai purkštuvai būna trijų rūšių – ultragarsiniai (1 pav.), kompresoriniai (2 pav.), tinkleliniai (3 pav.). Populiariausi šiuo metu yra kompresoriniai purkštuvai. Svarbu paminėti, kad gydytojas, paskyręs vaistus kvėpuoti per srovinį purkštuvą, turi nurodyti ir purkštuvo tipą, nes ne visi vaistai gali būti vartojami per vieną srovinį purkštuvą. Sroviniai purkštuvai gali veikti baterijos ar prieigos prie elektros srovės principu. Pacientas aerosolį gali įkvėpti per veido kaukę arba kandiklį.

1 pav. Ultragarsinių srovinių purkštuvų pavyzdžiai

2 pav. Kompresorinių srovinių purkštuvų pavyzdžiai

3 pav. Tinklelinio srovinio purkštuvo pavyzdys

Ultragarsiniai sroviniai purkštuvai naudojami pakankamai retai, kadangi tai brangi technologija ir reikalingas pakankamai brangus aptarnavimas.

Kompresorinio srovinio purkštuvo technologija pakankamai pigi, aptarnavimas paprastas: tiesiog reikia plauti vaistų talpyklą ir keisti oro filtrus. Tačiau prietaisas pakankamai garsiai veikia.

Tinklelinis srovinis purkštuvai – naujausios technologijos prietaisas šioje srityje. Yra pakankamai mažas, visiškai tylus, inhaliacija atliekama bet kokioje pozicijoje, nelieta vaisto likučio, tačiau pakankamai brangus.

Prieš pradėdami naudoti srovinį purkštuvą:

- 1) Surinkite purkštuvą ir naudokite jį tik pagal konkretaus prietaiso instrukcijas.
- 2) Pasiruoškite užpildyti purkštuvo rezervuarą (vaistas, skiedžiamoji medžiaga ar pan.).
- 3) Į rezervuarą įpilkite nurodytą vaistą, vandenį ar kitą tirpalą, priklausomai, ką paskyrė gydytojas.
- 4) Po naudojimo iš purkštuvo rezervuaro išpilkite bet kokį likusį tirpalą.
- 5) Nuvalykite purkštuvą kaip rekomenduojama prie prietaiso pateiktoje instrukcijoje.